

پشام خداوند عشق و زیبا سر

الکوهای اثر بخش مدارس

مؤلفین

محمد حاجبی ایلا حاجی قاسملو

مهدی رمضانی متین عزیز الله تیموری

آقای جی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

عنوان و نام پدیدآور :	الکوهای اثربخش مدارس / مولفین محمد حاجبی... (و دیگران)؛ ویراستار مهدی حکم آبادی.
مشخصات نشر :	تهران: آفتاب گیتی، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری :	۱۱۲ ص.
شابک :	۹۷۸-۶۲۲-۳۱۴-۴۹۵-۰
وضعیت فهرست نویسی :	فیا
یادداشت :	مولفین محمد حاجبی، لیلا حاجی قاسملو، مهدی رضائی متین، عزیزالله تیموری.
یادداشت :	کتابنامه: ص. ۱۱۷.
موضوع :	تدریس اثربخش Effective teaching مدیران آموزشی — اثر نوآوری School administrators — Effect of technological innovations on
شناسه افزوده :	حاجبی، محمد، ۱۳۸۰-
رده بندی کنگره :	۳/LB۱۰۲۵

نام کتاب: الکوهای اثربخش مدارس

مولفین: محمد حاجبی، لیلا حاجی قاسملو، مهدی رضائی متین، عزیزالله تیموری

ویراستار: مهدی حکم آبادی

ناشر: آفتاب گیتی

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول

تاریخ چاپ: زمستان ۱۴۰۲

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۱۴-۴۹۵-۰

قیمت: ۸۸۰۰۰۰ ریال

آفتاب گیتی
ناشر

تهران، میدان انقلاب ضلع جنوب غربی، مجتمع اداری پارس طبقه ۲ واحد ۵-۶۶۹۶۹۸۳۷

کلیه حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است.

فهرست

۷.....	پیشگفتار
۹.....	فصل اول کلیات
۹.....	مقدمه
۱۰.....	فیش
۱۱.....	ضرورت
۱۳.....	ویژگی‌های مدیران آموزشی
۱۸.....	نتیجه‌گیری و پیشنهادها
۲۳.....	فصل دوم ادبیات تعاریف
۲۳.....	تعاریف مدیریت
۲۹.....	مرحله اول: مقدمه سخنرانی
۳۲.....	مرحله دوم، متن و محتوای سخنرانی
۳۶.....	نتیجه‌گیری مقایسه
۴۰.....	مرحله سوم، جمع‌بندی و نتیجه‌گیری
۴۲.....	محاسن و محدودیت‌های روش سخنرانی
۴۶.....	نتیجه
۴۷.....	روش پرسش و پاسخ
۴۸.....	محاسن و محدودیت‌های روش پرسش و پاسخ
۴۹.....	روش نمایشی (نمایش علمی)

۴۹.....	مراحل اجرای روش نمایشی:
۵۱.....	محاسن و محدودیت‌های روش نمایشی
۵۱.....	روش ایفای نقش
۵۲.....	فنون کلی اجرای نمایش
۵۲.....	مراحل اجرای روش ایفای نقش
۵۳.....	محاسن و محدودیت‌های روش ایفای نقش
۶۱.....	مراحل اجرای روش بحث گروهی
۶۱.....	مرحله اول، آمادگی و برنامه‌ریزی
۶۶.....	مرحله دوم، روش اجرای بحث گروهی
۷۰.....	محاسن و محدودیت‌های روش بحث گروهی
۷۱.....	روش آزمایشی (آزمایشگاهی)
۷۳.....	محاسن و محدودیت‌های روش آزمایشی
۷۴.....	خلاصه
۷۷.....	روش‌های آموزش انفرادی
۷۸.....	هدف‌های آموزشی انفرادی
۸۳.....	فصل سوم روش‌های تدریس
۸۳.....	طرح کمر و سطوح مختلف آن
۸۶.....	روشهای مختلف آموزش انفرادی
۸۶.....	یادگیری تا حد تسلط

۸۸.....	تدریس خصوصی
۸۹.....	آموزش برنامه ای (PI)
۹۲.....	آموزش به وسیله رایانه (CAI)
۹۴.....	آموزش انفرادی تجویز شده (IPI)
۹۵.....	نقش معلم در آموزش انفرادی تجویز شده (IPI)
۹۶.....	آموزش انفرادی هدایت شده IGE
۹۸.....	ارزشیابی IPI و CAI و IGE و سایر روشها
۹۹.....	خلاصه
۹۹.....	روش مسأله ای
۱۰۰.....	شرایط اجرای روش مسأله ای
۱۰۱.....	چگونگی اجرای روش مسأله ای
۱۰۳.....	روش واحد ها
۱۰۴.....	ویژگی های روش واحد ها
۱۰۵.....	مراحل اجرای روش واحد ها
۱۰۶.....	روش واحد موضوع
۱۰۶.....	ویژگی های روش واحد موضوع
۱۰۷.....	محاسن و محدودیتهای روش واحد موضوع
۱۰۸.....	روش واحد تجربی
۱۰۸.....	ویژگی های روش واحد تجربی

- نمونه ای از یک واحد تجربی : اهمیت آب در زندگی ۱۰۹
- روش واحد طرح ۱۱۰
- ویژگیهای روش واحد طرح ۱۱۱
- محاسن و محدودیتهای روش واحد طرح ۱۱۱
- خلاصه ۱۱۳
- منابع و مآخذ: ۱۱۷

www.ketab.ir

پیشگفتار

در دهه‌های اخیر تلاش‌های زیادی در کشور صورت گرفته تا روش‌های کلیشه ای و سنتی آموزشی جای خود را به روش‌های تازه و بدیع و مبتنی بر نیازهای فردی و اجتماعی دانش آموزان دهد. آنان را خلاق و تولید کننده علم و دانش پرورش داده و دریچه‌های نوینی را در زمینه علوم و تکنولوژی در کشور بگشاید. تغییرات نظام آموزشی و کتب درسی دانش آموزان نیز در همین راستا صورت گرفته است. اما علیرغم تمامی زحمات و هزینه‌های سنگینی که آموزش و پرورش متحمل شده است، هنوز شاهد تدریس علم به شیوه سنتی و معلم محوری هستیم. در قریب به اتفاق مدارس کشور، هیچ تغییری در زمینه تدریس و ارزشیابی و ... دیده نمی شود. به همین علت به کرات دیران ظالمانه مورد شماتت قرار می گیرند که چرا نمی توانند خود را با روش‌های مدرن آموزش وفق دهند. به همین جهت در این مقاله سعی شده است بر علل و ریشه‌های تداوم شیوه تدریس سنتی و غیرفعال از سوی دیران پرداخته شود. علل تداوم شیوه تدریس سنتی را می توان در چند عامل زیر پیگیری کرد.

۱. تأثیر برنامه و ساخت نظام آموزشی در فرآیند تدریس

ساخت نظام آموزشی یک جامعه، اعم از نگرش‌ها و باورها، برنامه‌ها و آیین نامه‌ها می تواند روش تدریس معلم را تحت تأثیر قرار دهد. توجه یا عدم توجه نظام آموزشی به نیازهای شاگردان و جامعه، اصالت دادن نظام آموزشی به محتوا و برنامه‌ها به جای رشد و تحول همه جانبه، عدم نظارت و کنترل سالم و ارزشیابی‌های اصولی و غیراصولی همه می توانند روش تدریس معلم را تحت تأثیر قرار دهند. در بررسی ساختار نظام آموزشی هر کشور دو نظام کاملاً متفاوت دیده می شوند.

۱- نظام متکی بر اصالت مواد درسی: از جمله ویژگی‌های نظام متکی بر اصالت مواد درسی این است که در این نظام آموزشی یک برنامه ثابت برای کشور اجرا می شود و

محتوای برنامه مقید به متن تنظیم شده است و رعایت انضباط یکنواخت آموزشی برای همه معلمان الزامی است.

۲- نظام متکی بر رشد همه جانبه فرد: در این نظام برنامه برحسب مقتضیات منطقه و نوع مدرسه و توانایی شاگردان تنظیم می‌شود و محتوای برنامه به فعالیتهای فردی و گروهی شاگردان تنظیم می‌شود و محتوای برنامه به فعالیتهای فردی و گروهی شاگردان بستگی دارد. معلمان در اجرای برنامه و انتخاب مواد درسی آزادی عمل و اختیارات بیشتری دارند و ... با کمی تأمل و دقت در نظام آموزشی کشور درمی‌یابیم که نظام آموزشی کشور ما متکی بر اصالت مواد درسی است. زیرا دبیران باید مطالب معینی را بدون توجه به تواناییها، استعدادها و علایق دانش آموزان تدریس نموده و ارزشیابی معینی را با ریزبارم معین به عمل آورند. بدیهی است که در چنین نظامی - همچنانکه محققان و دانشمندان علوم تربیتی معتقدند- معلم آزادی عمل چندانی ندارد که توسط آن بتواند به فعالیتهای ابتکاری بپردازد و بطور کلی او مجبور است که وظایف خاصی را که از طرف سیستم به او تحمیل می‌شود را بدون کم و کاست اجرا نماید.